

ראיון עם שייח' ג'אבר: "דם רב יישפך!"

שייח' אבו־רביע

שייח' ג'אבר

הראיון עם השייח' ג'אבר מועדי נערך בשבת האחרונה. לשהגעת לי כפר ירכא, עצרו אותי בכניסה לכפר אני שי מיר-הגבול. הם לא הסתפקו בי הצגת תעודת-עיתונאי. הם ביקשו ממני לרדת מהמכונית. בדקו את המכונית ואת ארגו המיטען, ועשו חיפוש מדוקדק על גופי.

ביתו של השייח' ג'אבר דומה למיכצר. ליד הבית חונים שני ג'יפים צבאיים. אחר כך התברר לי שהג'יפים שייכים לקצרי גים דרוזיים שבאו לעזור, באופן אישי, לשמירה על שייח' ג'אבר. על גגות הדי בתים הסמוכים, השייכים למישפחת מועדי, ניצבים צעירים חמושים.

ברחבה שלפני הכניסה נעצתי עליידי כמה צעירים, אף הם חמושים. הם שאלו אותי לשם ולרצוני. לשמירתם להם את שמי הם הפליטו: "אתה העיתונאי מר העולם הזה!" שבע קודם לכן כתבתי מאמר שקשר את השייח' ג'אבר מועדי לרצח ח"כ אבו־רביעה.

אתה לא תיכנס אליי, הם הודיעו לי. אולם שייח' ג'אבר הבחין בי מתוך הבית ויצא אלי. ההיכרות בינינו היא מהת-קופה שבה הוא היה חבריכנסת, ואני כתב פרלמנטרי. לפני חמש שנים גם ביקרתי בביתו. היה זה בעת הקירת פרשת קרב-המולות בכפר הדרוזי אבו־סנאן שבגליל. במילחמת-המולות זו השתמשה מישפחת מישליב, אחת ההמולות, בטילי כתף שנגנבו מבסיס צה"ל לשהעולם הזה חקר את זהות סוחר-הנגש בקרב הדרוזי זים בגליל הובילה החקירה אל שייח' ג'אבר. אז ביקרתי בביתו כדי שישב בי השאלות, אם אכן הוא מכר את הטילים לבני המישפחה הדרוזית באבו־סנאן.

תוך כדי אמירת "אהלן וסהלן" לשכבר פניו חמור, הכניס אותי השייח' ג'אבר אל תוך החדר הגדול שבקומת-הקרקע של ביתו. בחדר ישבו יותר מ-30 נכבדים דרוזים, וכמה צעירים. אחר-כך התברר לי שהנכבדים הם כולם מכפרים אחרים, מ'מ' ומפסייעני, ושהצעירים הם קציני צבא מהיחידה הדרוזית, אלה היו נאמניו של שייח' ג'אבר, שבאו להביע את תמיכתם בו ואת צערם על מה שקרה ל-שלושת בניו.

צעיר בניו של השייח' ג'אבר הגיש קפה. ג'אבר ביקש ממני להמתין, הוא נעלם באחד החדרים במשך עשר דקות, שנראו ארוכות בעיני, ואני יחד עם הנכבדים והצעירים נותרנו דוממים בחדר. איש לא הוציא הגה מהפה. נשמע רק קול קישקשוק אבני-המסכה. כשחזר בי שייח' ג'אבר לחדר הוא היה לבוש ב-בגדים חגיגיים יותר, "יש לי אורחים, הייתי צריך להתלבש יפה".

ג'אבר נאם באוזני הנכבדים במשך חמש דקות. מדי פעם נשמעו מילמולי-מסכמה, מייד כשהסתיים הנאום יצא ג'אבר מהבית ועמד בראש טור של בני-מישפחה. את שייח' ג'אבר עברו על פני הטור, להצו לה ידיהם של בני-מישפחה והגיעו אל ג'אבר. חלקם נשקו את ידו, אחרים נשקו את לחייו. כמה מהם דחפו לידו שטרות-כסף של אלפי ומאות לירות.

ג'אבר הזמין אותי לחדר-האורחים הי שני, שבקומה העליונה של הבית. בחדר תמונות רבות של איש-מדינה — דייד ברויין, משה דיין, המליכב של סא-דאז ומיכתב של נשיא ארצות-הברית וצויריקי רבים. את הראיון הוא פתח: "לא כתבת עלי מספיק! אנצעי-התיק שורת יעשו מילחמה והרבה דם יישפך!"

להלן דבריו של שייח' ג'אבר מועדי, כפי שנאמרו ביום-השבת האחרון ליוסי נאי:

תסגור את העיניים חזק חזק חזק. תחשוב חזק, מי האיש הכי רע בעור לם. תפתח את העיניים ותראה את אבו־רביע.

עוד לפני שהוא מת, אף אחד לא היה ליכפת לו ממנו. כולם ידעו שהוא איש רע. ידעו שהוא לא-נאמן. אני מכיר אותו עוד מ-48'. הייתי אצלו בערד. הוא לא היה נאמן למדינה, לא היה נאמן לאף אחד. אפילו עכשיו — שימענו פרס חשב שהוא איש שלו, רבין חשב שהוא איש שלו, בנין חשב שהוא איש שלו, תופיק טובי חשב שהוא איש לו. הוא היה איש של כל אחד.

אני יודע של כל שמדברים עלי ועל הדי בנים שלי. הבנים שלי לא רצחו איתו. אם הבנים שלי רצחו אותו, אז אני רצחתי את אותו. זה סימן שאני שלחתי אותם

לעצום את העיניים ולראות את הרע

הבנאדם שהלך ליער ורצה להדליק סיגרית. הוא הדליק סיגרית וזרק את הגפי רור. כל היער נשרף יחד עם כל האנשים שהיו בו, ויחד עם הבנאדם. ככה רוצים לעשות בעניין שלי.

מפיצים שמעות שהילדים שלי אשמים ואומרים שאני אשם. לא מבינים שאם יגידו שאני אשם, תתחיל מילחמה בין הדרוזים לבדואים. אחר-כך תהיה מילי חמה בין הדרוזים ליהודים, ואחר-כך תהיה מילחמה בין היהודים לערבים — זה מסוכן למדינת-ישראל, וזה מסוכן לדרוזי זים. אני כבר שמעתי שהסעודים רוד צים לעשות מילחמה על ישראל בגלל אבו־רביע. אם הערבים יזרקו את הדי יהודים לים, הם יזרקו אותם יחד עם הדרוזים. יש מיקרים שבגלל טובת-המדינה צריכים לסגור תיקים של רצח. בשר ביל הטוב של המדינה, לא בשביל ג'אבר מועדי, צריך לסגור את תיק הרצח.

אני אהיה חבריכנסת ביום השלישי או הרביעי. גם את קנדי רצח, ואחר-כך עשו נשיא חדש לאמריקה. מגיע לי להיות חבריכנסת. אני לא רוצה שאיזה בדואי יהיה חבריכנסת במקומי.

שמעתי את הבדואי הזה בטלוויזיה. אף אחד לא דיבר על נקמה, רק הוא דיבר. הוא רוצה לסכסך בין הבדואים והדרוזי זים ובין הדרוזים ויהודים.

זה לא נכון שקיבלתי מהנחש הזה, אבו־רביע כסף. לא 60 אלף לירות, לא 60 אלף שקלים, שום דבר. אחרי שהיה המישפט שלנו, קיבלתי כסף שהיה מגיע לי, כסף של הסיעה בכנסת שאני הייתי צריך להיות בה, ולא אבו־רביע, הכלב השפל הזה. את הכסף בכלל לא קיבלתי מאבו־רביע.

אני הייתי נאמן למדינה, ובגלל זה מספרים עלי סיפורים. בגלל הדרוזים משרתים עכשיו בצבא. קודם לא רצו לשרת חינם בשביל הבדואים לא רוצים לשרת חינם בצבא עד היום.

אני אוהב שלום. לא רוצה מילחמות. אני זזתי להביא את השלום בין ישראל למצרים. יש לי על זה מיכתב-תודה מסאדאת...
גם הבנים שלי שירתו את המדינה. כולם בצבא גיבורים, וקצינים.
אני לא מפתח מהבדואים. הם פחדנים וחלשים. הם לא כמו הדרוזים, אני חושב שהמדינה צריכה לסגור את התיק של רצח אבו־רביע. הוא היה אדם רע. אם לא יסגרו את התיק, תהיה מילחמה גדולה!

עושים את זה מתוך טיפשות. אין שינאה בין הבדואים והדרוזים. הבדואים קטנים. הדרוזים לא מפתחים מהם. מדברים על ניקמת-דם ועל עטויי*. מה פיתאום שאני אפחד מהבדואים, מנקמת-דם? אף דרוזי זי לא מפתח מאף בדואי! הדרוזים הם גיבורים. הם שומרים על הגבולות של המדינה — בסוריה, בלבנון, בירדן וב-סעודיה. ומה עושים הבדואים? הדרוזים הם אחים של היהודים. אם מחר יכבשו את ישראל, הבדואים יהיו ביחד עם הערבים, נגד היהודים.

מה שקורה עכשיו בעניין שלי זה כמו עטויי — טכס שביתת-נשק הנערך אחר רצח או הריגה, הבא למנוע ניקמת-דם. בעטויי מחליטים על הפיצוי הנאות למישפחת ההרוג, ומבטיחים שלא לנקום את דמו. הבדואים טוענים ששייח' ג'אבר מועדי כלל לא ביקש עטויי אחרי רצח אבו־רביע. מועדי מודה שלא ביקש שברי תת-נשק. לדבריו זייתה בקשה כזו מת פרשת כהודאה באשמה.

לרצח אותו. אבל הבנים שלי לא רצחו אותו. אם אדם מודה במישטרה שהוא רצה, זה סימן שהוא קיבל מכות במיש-טרה. מכות חזקות.

מה פיתאום שאני ארצה את אבו־רביע? הוא לא שווה שאני אגע בו באצבע הכי קטנה שלי. אף בדואי לא שווה שאני, או הבנים שלי, או איזה דרוזי שאתה רוצה, יגע באצבע הקטנה שלו בהם.

אני הייתי רוצה לרצוח אותו בשביל להיות בכנסת? אני 25 שנים הייתי חבריכנסת. עשר שנים הייתי סגן-שר. גם הקיסר הגדול של איראן, השאה של איראן, היה 35 שנה אימפרטור, ואחר-כך לא היה אימפרטור. אני הייתי 25 שנים חבריכנסת, ואחר-כך לא הייתי חבריכנסת. כל אחד עושה כמה שהוא צריך. בשר ביל להיות חבריכנסת אני לא הייתי נוגע באבו־רביע!

אמצעי-התיקשות עשו מדבר קטן דבר גדול. מזכוב עשו פיל. הם רוצים להכריס שינאה בין הדרוזים לבדואים. הם

רצח אבו־רביע: החקירה

חקירת שלושת האחים עדיין לא הגיעה לסיימה. גורמים מישטרתיים טוענים שיש בידיהם חומר המספיק להגשת כתב-אישום, אך משום רגישות הנושא, והייחוס המישפחתי של שלושת האחים, הם עדיין מחפשים עוד ועוד ראיות. ככל הנראה הודה לפחות אחד מהאחים בהאשמות, אך אביו כבר טען שההודאה הוצאה ממנו בכוח.

על-פי החומר שהצטבר על שולחנו של ניצב-מישנה ארמונד לוי, ראש הצמ"מ הארצי שהוקם לחקור בפרשת רצח ח"כ המאד אבו־רביעה, נסעו שניים מהאחים בבוקר יום הרצח מכפר ירכא אל כלא-שכס, שם משרת האח השלישי. הם נרשמו בכניסה לכלא ברישום המבקרים וכשיצאו, יחד עם אחיהם, כעבור שעה מהכלא, "שכחו" לרשום את יציאתם. אך אחד הסוהרים הזריזים רשם ביומנה-הכלא את העובדה שהאח השלישי, ששירת בכלא, יצא ממנו, מבלי שהאח יודע על רישום זה.

השלושה נסעו בג'יפ צבאי לירושלים. אחד מהם אף נכנס לכנסת, בשעות הצהריים. הוא קיבל אישורי-כניסה לבניין, אחרי שזוהה כבנה של אישיות הידועה לשומרי-הכנסת.

האח שנכנס לכנסת לא שוחח עם אבו־רביעה, אבל ראה אותו במיונון. בשעות הערב, סמוך לשעה שש, צילצל אחד האחים מחוץ לבניין אל מישכן הכנסת, וביקש את אבו־רביעה. לסדרן, ששאל אותו לוהותו, נתן שם בדוי. אבו־רביעה ניגש לטלפון ואחרי שקולו המייחוד של אבו־רביעה זוהה על-ידי המטלפן, הוא ניתק את השיחה.

על-פי החשד רצח אחד האחים את חה"כ ליד המלון, בעוד שהשניים האחרים, אולי יחד עם חשוד רביעי, עמדו בעמדת-חיפוי כשהם מזויינים בקארל גוסטב ובגליל. כלי-הנשק נמצאו, אך בינתיים מתקשה המישטרה לאתר את מוצאם. מיד אחרי שהרוצח ירה חמישה כדורים באבו־רביעה, הוא נמלט מהמקום יחד עם אחיו בג'יפ, שחנה לא רחוק משם.

הג'יפ נסע לשכס, שם נפרד האח-הכלאי מאחיו. הוא נכנס לכלא, מבלי להירשם, וחשב שהעדרותו לא נרשמה כלל. שני האחים המשיכו לכיוון ירכא, ובמסלולם, שהוקם על-ידי המישטרה במבואות ג'נין, הם נעצרו.

* הכוונה למיכתב-תודה של הנשיא המצרי על שמועדי שיגר לו שי.